

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

KOPI

200703458-73

511

KE/GSS

Interessefelleskap mot vindmøller på Lutelandet
v/ Jarl-Egil Haugsbø
6963 DALE I SUNNFJORD

Deres ref.

Vår ref.
08/3731

Dato
24 OKT 2012

Lutelandet Energipark AS – Lutelandet vindkraftverk og testanlegg i Fjaler kommune – klagesak

Innledning

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ga den 8. juli 2011 Lutelandet Energipark AS konsesjon til å bygge og drive et vindkraftverk med inntil 45 MW installert effekt i Fjaler kommune i Sogn og Fjordane. NVE ga også den 11. mai 2011 Lutelandet Energipark AS konsesjon for et testanlegg for offshore vind med en installert effekt på inntil 10 MW. NVEs vedtak om konsesjon til Lutelandet vindkraftverk inneholder også en begrunnelse for konsesjonen til Lutelandet testanlegg, jf. forvaltningsloven § 24.

NVEs vedtak av 8. juli 2011 og 11. mai 2011 ble påklaget av et interessefelleskap mot vindmøller på Lutelandet i brev av 30. august 2011.

NVE fant ikke grunnlag for å oppheve eller endre sitt vedtak, og saken ble derfor oversendt til Olje- og energidepartementet ved brev av 29. mars 2012.

Bakgrunn

Lutelandet Energipark AS søkte 6. april 2009 om konsesjon for å bygge og drive et vindkraftverk på Lutelandet. Søknaden omfattet bygging og drift av et vindkraftverk med inntil 19 vindmøller samt bygging og drift av et testanlegg for offshore vind med inntil 3 vindmøller. Til sammen vil vindkraftverket ha en installert effekt på inntil 55 MW.

Området ved vindkraftanlegget er regulert til industriområde. Området for vindkraftverket og testanlegget består av hovedsakelig lynghei og terrengdekkende

myr i flatt terreng. Testanlegget og vindkraftverket utgjør et samlet område. Både i NVEs konsesjonsbehandling og departementets klagebehandling sees derfor sakene i stor grad under ett. På klagebefaringen og i møter med klagerne er det imidlertid klargjort at det i første rekke er konsesjonen til vindkraftverket de motsetter seg. Dette har blant annet bakgrunn i at testanlegget er lokalisert i den delen av planområdet som ligger lengst vekk fra bebyggelsen.

Olje- og energidepartementet hadde klagebefaring på Lutelandet 23. mai 2012 sammen med representanter fra interessefellesskapet mot vindmøller på Lutelandet (heretter klager), Lutelandet Energipark AS og Lutelandet Utvikling. Det ble i tillegg avholdt møte med representanter for klager i Oslo 26. juni 2012.

Klagen

Klager er uenig med NVE på flere områder. Klager mener NVEs beslutning ikke i tilstrekkelig grad vektlegger ulemper knyttet til støy og skyggekast for fastboende og hytteeiere i området. I tillegg mener klager at tiltaket har dårlig samfunnsøkonomi og at konsekvensutredningen om fugl ikke er gjennomført på en tilfredsstillende måte.

Departementets vurdering

Innledning

Departementet skal i klagebehandlingen vurdere de synspunkter klagerne kommer med. Departementet kan prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter. I departementets vurdering av om konsesjon etter energiloven skal opprettholdes, må fordelene og ulempene ved det omsøkte tiltaket veies opp mot hverandre. Energiloven skal sikre at produksjon, omforming, overføring og fordeling av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte.

I den skjønnsmessige vurdering som foretas ved avgjørelsen av klagen på tillatelse til bygging og drift av dette vindkraftverket og testanlegget etter energiloven, vurderes miljøkonsekvensene av tiltaket i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til kraftforsyningsikkerheten og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies. Det vises her til prinsippene i naturmangfoldloven § 7, jf. §§ 8-12.

Departementet legger videre til grunn at Norge, gjennom fornybardirektivet og opprettelsen av et felles elsertifikatmarked med Sverige, har forpliktet seg til å øke utbyggingen av fornybar energi vesentlig. Vindkraft og vannkraft er de to energibærerne som kan bidra med ny produksjonskapasitet i et betydelig omfang. Vindkraftpotensialet er stort som følge av gode vindressurser og tilgjengelig areal. Vindkraften vil derfor være sentral for oppnåelsen av Norges fornybareambisjoner.

Støy og skyggekast

Klager anfører at de negative virkningene av støy fra vindkraftanlegget alene er tilstrekkelig til å avslå konsesjonssøknaden. Klager mener også at en samlet vurdering av støybelastningen for bebyggelsen, hvor også støy fra industriområdet som er under utvikling inngår, utgjør en så stor ulempe at tiltaket ikke bør gis konsesjon. Videre påpeker klager at det er deler av bebyggelsen som vil oppleve skyggekast over 10 timer per år som er den danske grenseverdien for skyggekast. Klager mener antall soltimer er vesentlig høyere på Lutelandet enn utredningen viser.

Olje- og energidepartementet vil påpeke at kriteriene for støy er knyttet til Miljøverndepartementets retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen (T-1442) og Klima- og forurensningsdirektoratets regelverk for støy. Departementet legger videre til grunn at hensynet til støy for nærliggende bebyggelse ivaretas gjennom forurensningsloven. Vindkraftanlegget skal overholde regelverket for støy. Etter gjennomgang av det fremlagte materialet kan ikke departementet se at de anbefalte grenseverdiene for støy overskrides. Departementet kan heller ikke se at det hefter feil eller mangler ved de foretatte beregninger.

Det finnes ikke norske anbefalte grenseverdier for akseptable nivåer for skyggekast. Utredningene og NVEs vurderinger antyder at deler av bebyggelsen i nærheten av vindkraftanlegget vil kunne oppleve skyggekast over de danske grenseverdiene. Departementet viser til at det er satt vilkår om at konsesjonæren skal utarbeide forslag til tiltak som kan iverksettes i perioder der skyggekast kan inntreffe. Departementet forutsetter at tiltakene tar sikte på at de danske grenseverdiene for skyggekast i størst mulig grad overholdes. Med dette vilkåret for vindkraftverket kan ikke departementet se at de negative virkningene ved skyggekast kan tillegges avgjørende vekt.

Konsekvensutredning om fugl

Klager mener at Luster Energiverk AS ikke har nødvendig kompetanse til å gjennomføre konsekvensutredningen om naturmangfold og at konsesjonen trekkes tilbake til utredningen er kvalitetssikret av en nøytral institusjon.

Departementet viser til at NVE som ledd i konsesjonsbehandlingen, har vurdert alle utredningene som er gjennomført i forbindelse med konsesjonssøknaden. Når det gjelder vurderingene av virkningene på naturmangfoldet, herunder fugl, har NVE konkludert med at utredningen både tilfredsstiller kravene i utredningsprogrammet og gir et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for beslutningen, jf. naturmangfoldloven § 8. I begrunnelsen for at virkningen på naturmangfold ikke er til hinder for etablering av Lutelandet vindkraftverk pekes det særlig på at hensynet til viktige naturtyper er ivarettatt gjennom behandlingen av reguleringsplanen for Lutelandet, at hekkeplassene for havørn, hubro, vandrefalk og svartstrupe ligger utenfor området for vindkraftverket og testanlegget, og at det i området allerede er etablert industriell aktivitet.

Departementet har oppdatert kunnskapsgrunnlaget med nyere registreringer i Naturbase og Artsdatabanken. Norsk Ornitologisk forening har lagt inn en rekke fugleregistreringer i området vinteren 2011/2012. Dette omfatter storspove (sårbar) i Korssundet og på Lammetun og storlom (nær truet), teist (sårbar), svartand (nær truet), fiskemåke (nær truet) og tyvjo på Lammetun. I tillegg er det en registrering av lomvi (kritisk truet) i havet et stykke vest for Lutelandet. Konsekvensene er vurdert i konsekvensutredningen og i NVEs behandling. NVE vurderer området for vindkraftverket og testanlegget til å ha liten verdi for fugl. Også de nye registreringene er gjort utenfor dette området. Departementet finner at disse registreringene ikke er avgjørende for konsesjonsspørsmålet og at vindkraftverket ikke vil ha vesentlig betydning for forvaltningsmålet for disse artene, jf. naturmangfoldloven § 5.

Departementet konstaterer for øvrig at den mest konfliktfylte delen hva gjelder fugl, i det opprinnelige området for tiltaket ikke lengre er aktuelt for vindkraft, og slutter seg til NVEs vurdering av at hensynet til fugl ikke er til hinder for utbygging av vindkraft på Lutelandet.

Samfunnsøkonomi

Klager mener at grunnlaget for å gi konsesjon til vindkraftanlegget på Lutelandet ikke er tilstede ettersom vindforholdene på Lutelandet er for dårlige sammenlignet med andre områder som er aktuelle for utbygging av vindkraft.

Departementet påpeker at lokale vindressurser er en av mange faktorene som samlet sett avgjør et prosjekts lønnsomhet. Det vil generelt også være stor usikkerhet ved beregninger av brukstider, investerings- og driftskostnader. Målinger indikerer at de gjennomsnittlige vindressursene på Lutelandet utgjør om lag 7,5 m/s i 50 meters høyde. NVE legger til grunn at brukstiden ved vindkraftverket vil ligge på et noe høyere nivå enn landsgjennomsnittet. Vindressursene alene er imidlertid ikke nok til å vurdere lønnsomheten for prosjektet. Departementet legger til grunn at adkomst til turbinpunktene og adkomsten til havn vil utgjøre en økonomisk fordel for dette prosjektet sammenlignet med andre.

Departementet finner å legge betydelig vekt på hensynet til samlokalisering med annen industriell virksomhet. Departementet viser videre til at prosjektet har tilslutning fra Fjaler kommune og fra Sogn og Fjordane fylkeskommune. Departementet ser det slik at prosjektet har begrenset negativ betydning for naturmangfoldet sammenlignet med andre tilsvarende vindkraftutbygginger.

Konklusjon

Olje- og energidepartementet har vurdert de samlede ulempene ved en utbygging av vindkraftverk på Lutelandet. Disse ulempene er vurdert opp mot fordelene knyttet til ny fornybar kraftproduksjon i samsvar med målet om å øke utbyggingen av vindkraft regionalt.

I vurderingen har departementet lagt særlig vekt på at vindressursene er gode basert på en installert effekt på inntil 55 MW. Departementet har også vektlagt hensynet til samlokalisering med annen industri og at forholdene er lagt til rette for transport av turbiner mv. fra dypvannskai i området.

Departementet er innforstått med de negative miljøpåvirkningene av vindkraftverket, som i hovedsak synes å være knyttet til støy og skyggekast, og at dette er hensyn som må ivaretas i den videre detaljplanleggingen av vindkraftverket. Departementet har også lagt vekt på at omfanget av miljøpåvirkning samlet sett er mindre enn det som gjelder for andre tilsvarende vindkraftutbygginger.

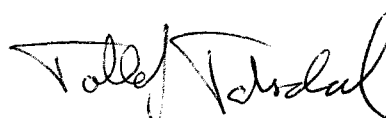
Departementet har kommet til at NVEs vedtak av 11. mai 2011 og 8. juli 2011 om konsesjonene til henholdsvis Lutelandet testanlegg og Lutelandet vindkraftverk stadfestes. Klagen fra Interessefelleskap mot vindmøller på Lutelandet tas derfor ikke til følge.

Departementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Per Håkon Høisveen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tollef Taksdal
underdirektør

Kopi:

Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 Majorstuen	0301	OSLO
Fjaler kommune	Postboks 54	6961	DALE I SUNNFJORD
Sogn og Fjordane fylkeskommune	Askedalen 2	6863	LEIKANGER
Fylkesmannen i Sogn- og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Lutelandet Utvikling AS	Næringstorget	6963	DALE I SUNNFJORD